

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a nasloga sve pokvaci" Nar. Posl.

— Uredništvo i odpravnost načini se: CORSIA STADION br. 12. —

Nepodpisani se dopisani na tiskaju. Prijedložana se pisma tiskaju po 5 nvd. svaki redak. Oglasi od 8 redaka skoje 60 novč., za svaki redak više 5 novč.; ili u slučaju opstovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šiju poštarskom napisnicom (asimnog postala). Ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dođe na vreme, neka to javi odpravnosti. U otvorenim pismima, za koje se ne plaća poštarnina, ako se izvane napisao: "Roklasci". Dopisi se ne vradaju ako se i ne tiskaju. — **NAŠA SLOGA**, izlazi svakog četvrtka i 1. delom arku. Novci i pisma šiju se na uredništvo ili odpravnost. Nobijegovani listovi se ne primaju. — Predplata s poštarninom stoji 5 for., za scijake 2 for. na godinu. Razmjerne fr. 250 na 2 pol godine. Izvan carevine više poštarnina. Na mesto 1 br. 5 nvd.

Javna zahvala.

Svoj owoj gg. biračem, osobito dijnom Buzecanom i Pazincem, koji su toli mnogobrojno za mene glasovali, zahvaljujem se ovim nojsređenje.

U Trstu 10. maja 1885.

Dr. Frane Mandić.

Delavska škola u Kastvu.

Više put je bila spružena misao, da se učini u Kastavčini jedna delavska škola, gdje bi se naši zidari, kljesari i drugi rukodelci naučili potrebitih stvari. Kad god se je i obavljala takva škola, kako toliko druge stvari, ali od običanja do izpunjenja bilo je daleko.

Ovo zadnje občinsko zastupstvo, koje je moralo prekinuti svoje poslovane radi sramotnih smutnjah u občini, imati će slavu, da je započelo ozbiljno stvar, koja je sada osigurana.

Mi smo imati delavsku školu u Kastvu, ako Bog da od jeseni, koja pride unapred. Evo u kratko, kako je to razpravljanje teklo: Početkom godine 1883. izdao je g. M. Laginja tada službenik občine proglaš, gdje je raztumačio puku korist takove škole, na sledeći način: «Občinom kastavskim! Da jedan čovek nese jednako vjetve na placu, bolje će prodati ono, koje je složeno u lepu kitu, nego li ono, koje bi svezao ni po pet ni po šest. Tako je sa svakim ljudskim delom. Osobito dan današnji nevaljavaju same ruke, nego k delu treba i umeti.»

Vi se dosta puti tužite, da ste po svetu zapostavljeni u svojem delu, da tudjinci imaju bolje plaće, jer da znaju finije delo i da su špekulant, da već na pamet znaju učiniti račun koliko bi mogli kod jednoga dela popustiti bez svoje škode.

Svi ljudi danes na tanko računaju, dakle i naši zanatnici ili artizani moraju se naučiti na tanko računati.

Svakomu zanatniku ili artizanu hoće se, da zna malo risarije ili, disenja, i da zna učiniti izkaz potrebnih ili svakomu delu. Disenj i brojke su jednakne za svaki narod. Kada znati načiniti plan i napisati na svaku stvar, koliko se za nju hoće, pak to pokazeš poduzetniku, on će se lako s tobom razumet ako je i Talijan ili Nemac ili Francuz. Od dva dela, koja su od jednakog materijala i mere, bolje će bit plaćeno ono delo, koja je lepo učinjeno. Dakle gde su jednakno obre ruke, onde samo umeća povećuje vrednost stvari.

Buduć da je u Kastavčini malo rodne zemlje a dosta sveta, zato mora ekoro svaki biti zanatnik ili artizan. Ako već kmetu dobro stoji, da se razumi koliko toliko u mapu, i u

plane i račune, toliko više je to potrebno, zanatniku ili artizanu, koji mora dobar del godinu po tudižih mestih iskratiti svoj krub.

S tim je dosta protumačeno, kako bi Kastavčini od velike koristi bila jedna škola, u kojoj bi se mladić mogao naučiti risati ili disenja, plani, modeliranja i račune u svakomu delu, na priliku još povrh toga, kako so svaka stvar, koja kod jedne gradnje rabi, zove hrvatski i kako so zove talijanski. U tu školu mogao bi poći po večirih i blagdanih i već qdrasliji čovjek, koji je željen dobre nauke, i učiti osobito bi koristila doci, koja svrše male škole.

Puk je to dobro razumio i odmah se je složilo nešto dura, najviše od svećenika, koji su u ovih stranah uvek dobro razumili potrebu naroda.

Međutim je občina dobavila veliku palaču negdašnje gospošćine za dosta male novce.

U tu kuću smošćena je pučka škola; povrh toga stanuje u njoj občinski liečnik koj zato plaća 120 fr. na godinu. Jedno krilo te kuće (negdašnja kašča) priredjeno je za veliku salu za risanje.

Naš poštovani zastupnik u Beču dr. Vitezović govorio je u državnom saboru negdo s proljeća 1883. kako je potrebna delavska škola za Kastavčinu, gde je narod najviše rukodelac i marljiv kako mrav, ali mu treba nauke.

Občina je, imajući mesto za školu, učinila molbenicu na visoko ministarstvo nauke, neka bi se iz cesarske kase plaćalo učitelja risanja i neke bi potvrdila plan i statut, kako će biti ravnana ta škola za neko vreme, a za buduće neka se nastoji učiniti pravy redovitu industrialnu školu. Ministarstvo je pristalo i složio se je odbor u kom su članovi: glavar občine (sada komesar g. Šorli) za občinu, g. M. Laginja od strane zemaljske jutre, g. učitelj Grosman od strane kapitanata g. Ludvik Dukić, zidarski proto od strane rukodelac kastavskih.

Iz početka moglo se je računati najviše na 400 do 500 forintih državne pomoći; ali je odbor izkazao, da je občina do sada podnesla mnogo troška za nabavu i priredjenje kuće i da joj svejedno ostaje još priličan trošak.

Na to je visoko ministarstvo dozvolilo iz cesarske kase pomoći od 1000 forintih godišnjih i obespolo prehititi trošak već za ovu godinu po mjeri vremena. Tako će moći biti, da delavska škola počne na 1. oktobra ove godine. Sto će se učiti i kako? Evo kratki odgovor:

Svake nedelje od 8. do 12. ure i svaki četvrtak po 6 urah učiti će se redovito i to risanje ili disenj, računi i pisarija koliko rabe zanatniku

i protu, plani, troškovnici, jednom basedom svo, što troba za zidarsku struku, t. j. za zidare, kljesare, drvo-doljece ili omormane i tim slične.

Pak će se učiti nešto njemačkoga jezika i to više praktike nego gramatike; i učiti će se kako se svaka stvar, koja rabi u gradjedinu, zove talijanskim jezikom. To će biti redovito i zato, da oni, koji su dalje od Kastva po solih, nemore izgubiti nego jedan delavni dan u tjednu.

A koji bude mogao i koga bude voljia, moći će povrh toga dolaziti svako jutro od 9 do 12 urah i učiti se risanje.

Kad bude vriome dažnjivo ili da nije posla, moći će isto tako doći svako jutro u školu odrasli ljudi i pitati učitelja za savjet i nauku u jednoj ili drugoj stvari, koja jim više rabi.

Mi se učamo, ako bude naš puk pristao dušom i tiolom uz ovakovu školu, da će bolja nova doba nastati ne samo za Kastavčinu, nego će se moći izučiti i kojigod mladić iz drugih krajeva Istrje, gdje se hrvatski govori. Konkurs je već otvoren za učitelja risanja i ravnatelju škole.

Mi se učamo, ako bude naš puk pristao dušom i tiolom uz ovakovu školu, da će bolja nova doba nastati ne samo za Kastavčinu, nego će se moći izučiti i kojigod mladić iz drugih krajeva Istrje, gdje se hrvatski govori. Konkurs je već otvoren za učitelja risanja i ravnatelju škole.

Izbori izbornikah
za Izbor zastupnika za carevinsko vlaste u Beču.

Voljni smo opisati tečaj izbora izbornikah Istri, koji su izabrali dva zastupnika u carevinsko vlaste, i to jednoga politički kotar koparski, porečki i puljski, a drugoga lošinjski, voloski i pazinski. Činimo to, da bude poznato svim i svuda bar po Istri, kako i što se je radio u pojedinih občinah. Činimo to, da budu čim jasniji očitati u kojih živimo, i nam i našim suverenom, i onim kojiza nas dodju. Nek njim bude no znanje i ravanje.

Poštujemo sa kotarom koparskim odjeku smo vlastili dobilli i molimo sve naše prijatelje po cijeloj Istri, da nas izvjesti o svakoj i najmanjoj ebitvoj se kod izbora.

I. Kotar koparski

1. **Občina koparska.** K izboru došlo je 14 birača većinom iz grada Kopra, koji imaju svojih posjedau u porezovnoj občini Lazar. I izbornoi, ujih 5 su valjda svih gradjani koparski osim nekoga Furjanca. — Velika većina birača stanuje u porezovnoj občini Lazaretskoj i Istočnom župi, i oni su skoro svi Slovenci. Oni se ipak neki imali plasti gradjanah, nego bi morali svu kao jedan dolaziti i izborom i pokazati, da su oni a ne Talijani gospodari u toj občini, odnosno župi.

2. **Občina Štolačka.** Pod tu občinu spada porezovna občina i župa Korte, posve slovenska. Poglavar občine Štolačke pravedni su ljudi, oni hoće, da bude sva-komu svoje. Oti u gradu glasuju po avoojci i osvjeđenju, i pusti stanovnike iz Kortah, da glasuju po svojoj glavi i za svoje ljudi. Nemješaju se u izvanjske občine. Blaća je valjda samo 5 došlo, a ti su izabrali 2 sva izbornika. Za buduće

bi svakako preporučiti obzirnost, da se nebi neprljatelj i tamno uvukao.

3. **Občina miljska.** I o njoj budi rečeno što o prvanjo. Nit tam se občinski glavar nemješa u Izvanjske izbore. A nebi njim olt koristilo. Plavljici i Hrvatini su već dobrahno progledali. Vodja njim je gospodin Anton Kržanac, naš zastupnik nu porečkom saborom.

4. **Občina piranska.** K toj občini, kojoj je središte i talijanski grad Piran, spadaju slovenska odnosno hrvatska sela: Padena, Novavaš, St. Petar, Kastel (Castelvener) i Saudrija (Salvore). Prvi koji su se tu pro- budili bili su Padeni. Oni su se svojimi Dilići i Gržonji i drugimli te se nekom pomoluju iz Sv. Petra dve godine zajedno održali pobjedu kod pokrajinskih izbora, i izabrali naše muže za zastupnike uzprkos svega laskanja i mitjanju sa strane gospode piranske. I ljetos jih je dobio približno 27. Njim se je pridružilo kakvih 16 muževab iz Sv. Petra i 2 iz Novaveš. Ovaj put su podlegli, a taj poraz nek njim bude vatuk za budućnost. Nek se u nikoga nit u ništa nepouzdaju, nego neka dolaze svi u Izborom. Naši protivnici pobijedili su pomoću, da nerečemo sredstvom, onli u Kaštelu. Odavde došlo bi prošlih godinah pet šest njih, ovaj put došli su svi, starli i mladi, zdravi i bolesni, preko 40. Ono su naši ljudi, al običe s većinom a Piranom i Bužatim a malo našim, oni si još nisu svjestrani svoje narodnosti. Među njima neima ma ni jednoga čovjeka, na kojega bi se naš čovjek osloniti mogao. Za sad je tako, za buduće bit će možda bolje. Ti ljudi dobilli su od občinskog glavarstva iz Piranu svaki svoj poraz — što inače nije običaj. Kad si jih u Piranu zapitalo, posto su došli, odgovorili su: a mi neznamo, podčestaria naš zove, i nagevarali su nos neki Piranci, da dodjemo. Kako se jih i inače valjda dobilli, to se može suditi po analogiji. Kad su Padenci dobilli na dan izbora u Piran u kremu u koju obično znače, rekao njim je krčmar: imaju 200 for. (nesmjem reći od kuda) da jih danas potrošim, i svaki, koji bude glasovao po listi predloženoj od gospode piranske, dobit će dohar objed. Kad ga je jedan Psijlardžija zapitalo i ništa drugo? odgovorio je: i svaki po jedan dollar. Neki zapriježeni členitej nudjao je po 1 for. dvojci ako glasaju s Kastelom. Notar doktor Buha i nekakav zakutni odvjetnik komis, a najviše odvjetnik Doktor Frajkomo, radili što su mogli s riečmi. Od pošte dok nisu bili stali sva većine, zagovarali su nekakav kompromis. Kad nije koristilo i kad su napisali 60 cedulajih za 5 izbornika sive njim odanih, tad su se počeli i groziti govorice: glasuju proti nam, pak će onda moljčati podpore od zemaljskoga odbora (od juče) Samučelnik, Petar Vatta, inače miran čovjek, ovaj kao da je nekako razdražen bio. Govorio je neklin: glasujte s Kaštelanci a ne Padenci. I občinski služba, koji nosi također nekakvu službenu odoru, učinio je svoju. Raznašnju pozive za izbor u Padenu, govorio je da Kastelanci neće izboru doći, jer da znaju, da će Padenci pobijediti. I inače se je izbor nepravilno obavio, u prisutnosti komisara Perinella iz Kopra. Nije se prozivalo birače po redu kako su u izbornoj listini napisani, već se

je glasovalo kako je koji došao. To je bio i užrok, zašto je komisija nekoliko vremena bezposlano sjedila. Prvi koji je glasovao bio je Šime Dilić. Njemu, kad se je u izbornu dvoranu nadzorao, reklo se je: hode glasovat, jer ako izteče ustanovljena ura, nećeš već moći. On je i Isao, i njegovi su na njim. Jedva kakor uru prije nego je Imao svršiti izbor, poslala su gospodama Keštelmanu u izbornu dvoranu, došim su prvanji skoro svi otišli. Ostao je samo rečenik Dilić, inače obič zastupnik. Nego to kada nije bilo pravo gospodi. Občinski tajnik je ga pitao: zar nije gladan, zar ne ide objedovati, zašto ne odliči? A kad mu je rekao da hoće svrhu vlasti, odgovorio mu, da je još vremena dvoje ure. Neurednost, dapača upravo nezakonitost je i ovo: Prvi od Keštelmanaca, koji su glasovali, su naznačili imena izbornika, koje se je imalo izabrati ili njim jih je koji pročito jednoga, za drugim, a oni su pri svakom pritvrdili. Njih velika većina izručila je cedulju izbornika, načelnik je rekao *come prima* (kako prije), i birac je otišao bez da je ista rekao. Ti biraci nisu naznačili imena izbornika, koje se imaju izabrati, kada je zakon zahtijeva. Čujemo da su naši učenici utok proti tomu izboru.

Občina pomjanska. Istoga dana koga u Pitanju, izabralo se je i u Pomjanu. To je ona občina, na kojoj su naši protivnici svom silom ušanili dve godine uzastope prilikom pokrajinskih izbora. I ovaj put su namjeravali, al došli, da njim se tako popara kuha, i znajući da je jedan njihov lani blo oduševio radi veleždajničkih rjeđih, i valjda da jo jedan drugi pod obtužbom, odustali su. Nitko se je nije nit prikazao. Našli je došio 107 i svu su jedno-glasno predloženo muževane izbiralci. Tima se je jasno počinjalo, kako može svilestan puk otresti se protivniku. Nek njim nekoliko put pokazao, da neda s ujmi imati ništa, pak mu se već neda mješati u njegove poslove. Ovaj put su se izkušili; hirči iz porezovne občine pomjanske što dosad nebljaše. To se imao najviše zahvaliti novom župniku gospodinu Vodopivec, koga je puk su svom dušom zavollo, jer mu je pokazao prave puteve po kojih ima hoditi. Biraci iz drugih porezovnih občina ponosili su se kao i lajsko godine. Clela občina je izabrala 12 izbornika.

6. i 7. dekanaka i dolinska občina. Te občine izabrala su istoga dana (16 maja) jednu u jutro druga po podne, jedna 12 druge 15 izbornika sve naših čvrstih muževih, i to bez ikakvoga mješanja sa protivne strane. Biracih nisu bilo mnogo nit u jednoj nit u drugoj. Nu naši su na opazu. Za slučaj da bi protivniku došlo, oni su pripravljeni. Kad jih nije, obave čim krajje mogu. Kad bude po svud u Istri tako, kad se talijanska gospoda nebudu mješala u poslove slovenskih i hrvatskih občin, tad će bit mir u Istri. Dotle nek mu se menjava s nijednoj strane, jer je narod već pripravan odbijati odlučno sve napadaje na njegove svtinje.

(Dalje sledi.)

Pogled po svetu.

U Trstu, 10. junija 1885.

Izbori su svršeni skoro svuda. Njedna stranka neima gubitaka, koliko njemačka liberalna. Desnica jača moralno i materijalno, moći će uspješno odbijati navale Veliko-Niomicu. U Tirolu i Šleziji sve stranke su se spojile, da vojuju proti lievici liberalnih Niemicu. To je užrok, da će antisemit Schönerer imati još nekoliko drugovih državnom vitežu. Njemački demokrat dr. Kronaweter izabran je; poznati je to politik rad svoga poštene i poštivanja tudijih pravica. Niemci liberalci izgubili su u svem 18 zastupničkih mjestab, od kojih je većinu zadobila desnica.

Hrvatska stranka zadobila je jedno mjesto. U Dalmaciji izvanski kotar odrabio je svoje narodnjake. Klaic izabran u zadarskom kotaru umjesto Srbina-Autonomuša, Don Mijo Pavli-

nović, koji se bježi odrekao mandata pred šest godinu na krišt Klaicu, izabran je u Makarskoj i Imotskoj. U gradovih, i veleposjedu, "kako govor hrvatske novine iz Dalmacije, hrvatska je pobjeda stihna." U Drnišu trajala je borba dva dana med Autonomuši i Hrvati; Hrvati pobjedili za sto glasova, Lapani je do sada odzvano u jednom, kotaru domala i drugom.

U Hrvatskoj ništa osobito. Umro je u Beču profesor slavistički Dr. Dragutin Geitler. Na sprovođu srušljavo je veliki broj hrvatske i češke mladeži. Liepo je govorio drak A. Binkini o njegovih zaslugah. Hrvati, plaču nad pokojnjikom joj bježi poštenu dušu, duboki poznavatelj slavenskih jezikih. Iz Miklošića i Jagića bježi jedan od najvrlijih poznavaca naše stare knjige. Bježi profesorom na sveučilištu u Zagrebu. Tuđe novine javljaju, da će biskop Strossmajer putovati Srbijom. Neki opužuju u tom putovanju političkoga misla.

U občini Bučvi u Srbiji norod se pobunio i nohtjedje platiti davku. Ministarstvo bježi prisiljeno poslati vojničku silu, da umiri hude. Na granici palo u Kuršumli, Arbanasi oboružani napali su na srpsko zemljiste. Vojska nadodje na vreme.

Bugarska državi se svoga prava, protestirala je proti zdravstvenoj konferenciji u Rimu, i u svom protestu voli, da se neće držati zaključka, ako nebude pozvana u konferenciju.

Francuska komora odbacila je volikom većinom predlog, koji je tražio, da se ministarstvo Ferryjevo metne pod obtužbu.

Englesko ministarstvo podalo je ostavku, jer je dobio nepouzdanicu od većine zastupstva.

Medju Englezom i Ruskom razdori nezaprameju, nego samo formalne strane. Tko so jo od tih dvih vlastih držao ugovora a tko ne, to će odlučiti Danski kralj.

Talijani bi htjeli i nobi htjeli u Svakim. Sada opet govoru talijanska novine, da će vojska talijanska svakako u Svakim; da dva tri dana opet će pisati, da neće i tako uvjeti po talijansku: reci pa poroci.

U Kandiji nisu zadovoljni novim gubernatorom. Velika ogorčenost vlada među pučanstvom. Kandijci su poznati kao junaci; mogli bi planuti a tada Turčinu jach i pomagaju.

Franina i Jurina.

Jur. Ča bl̄ reka, Franje, zač su oni tri kanafarski fiduciari s plovom od Selu balotali u Vodnjane. Frančeska a'ne Šplišča, kako su obečali onim ki su jih za fiduciari storili?

Fr. A ča bin reka! Su balotali Frančesku za storili milosrđe kanafarskim Španjaku, aš je bilo žalostno gledati jih onako pokunjene i čuti jih skroz nos govoriti, kad nisu ostali oni za fiduciare.

Jur. Ma ja sudin, da bi bili bolje storili, da su doma ostali.

Fr. Vero bi bolje storili, aš jih se nebi mogao nijedan "bumbar" va Vodnjane naruguti i pametni ljudi "nebi" jim mogli reci sada, da su kmeli kmeli na veri tradili.

Jur. Dunke, da bili sada barenjaci veseli. Fr. I kako veseli; još je štor Pragnovali reka, da mora biti Frančeski deputat, aš on da će pomoći ministru Tafu dole biti.

Jur. A vrantič! Ca je Frančeski tollik ju-nak? Samo neka se pazi, da ministar Tafe njega prije vremena iz Beča va Istru ne posalje.

Jur. Jura moj, Luca mi povедa, da j' bil na Telovo va Gologorica na prošone neka štimu al marionete.

Jur. Okudku je vranič pobegli?

Jur. Neznam pravo, ma bi reč da s Pazinu, aš' e' poslaši i ponosala kako i pažinske marionete!

Jur. Ja je, nego je imel neku drugu zašvalu pak je ostal pod krovom.

Jur. Blažena ta avila civilita.

Jur. Čuja sam Jure viši puta, da Imade u Istri nekavli brigant, reci mi tako ti zadrživa, da su to za jedni ljudi. Jur. Briganti vuču svoje,ime iz Talije. Tamo u goru živu ti najveći lupži razbojnici, koji navaljuju, roba pale pilene i ubijaju kao divljac zverad. Nepravedni ni popu ni stratu ni crkvu ni svetištu a ni djetetu u utrobi majčinoj.

Jur. Pak da lma takovih u Istri?

Jur. Imade brate, al to su briganti tujege poštene i tija časti. Nit ovim nije ništa sveto na svetu. Njimili posali njim jo kaj mora čoveku naše krv ukrat čast i poštene; nažradje na valjuju na one muževe, koji se nedjelu prodaju za pjat biljnik i za mizolj plesničega vina; na ljudi, koji više vole dobar gles nego li zlatan pes, navaljuju kako bijesni razbojnici. Nit mirom nedru mira. I kosti u grobu izkapaju oni kći i divlja bijena pak je gladio i lome kako da je to subo dro.

Jur. Dosta brate dosta, vlas mi se. Ježe a nodas neću moći niti zažnati od velikog straha Bog nus oduvaj od tih Erdobuli u Ijudskoj koži.

Jur. Čuvat će nas dobr Bog, al valja da se jih i mi sami čuvamo.

Jur. Mučki se jih nebi čuvali samo da jih poznaju.

Jur. Njih osobno neće poznat al zna, da su to svi oni, koji u porečkoj laži torbi pod izmisljenim lmeni pišu jer se boje i strane svoje prave lme podpisati.

Jur. Ča misliš, Franje, ki plao voloskega pulčaja: Voloski al pazinska Politika?

Jur. Zač me to pitaš dragi t!

Jur. Zač kuda su na Voloskem votali za Vidušku on je brižan moral teb prez kape i prez kabane po ordine od Gustina i kumpanjie po onih ki nisu otali prit votat. On dan ni Voloski konstil lego pazinskog gospode, pak ga valjadu oni pluti, kako su obečali. Fr. Ča mu valjada i Gustin dat bolun regina kega bude dobiti za svoj trud od onega dneva.

Različite vesti.

Sjajna pobjeda u Trstu.

Slaveni Trsta i okolice slavili su dne 7. m. sjajnu pobjedu nad neprijateljem Slavenstva. Toga dana bila je sedam zastupnika u III. izbornoj skupini grada Trsta i okolice. Narodni kandidat bijaše naš džen g. Iv. Nabergoj a protivnici kandidirali su nekoga Mauronera; osbu nepoznatu i razvikanu kano garibaldinca i bjesna dušmanu Slavenstvu. Za protivnike kandidata radili su svi tršćanski takozvani liberalni časopisi; novac se upravo spasio na sve strane; strašilo se i grozilo upravo kano kod nas u Trstu. Nu sve to nepomoči ništa. Stolnici birali iz okolice i što imade poštijenja u Trstu, glasovali je za g. Nabergoya. Dugo pred izborom trubili su protivnici, da su stali za pobjedu, da neće oni Ščavac, itd. itd. a kada tamo potukao Ščavac "garibaldinaca" tolli sijno, da je jedva glijes u našem carstvu tako koji protivnik protivnika porazio. Razmjer glasova bijaše slični: Za Nabergoya glasovalo je 2141 biralač a za Mauronera 696. Čestitamo g. zastupniku, napose pak našim kršćanskim biralačem iz okolice, koji su izvoljili tolli krasnu narodnu pobjedu.

Državita laž. Već dulje vremena pita porečka lažitora svoje čitatelje sa lažju, da su pravci naše stranke obećivali biralačem razne polaskice a po najveće umanjenje poreza. Značaj, da onaj listić nedonese nikad jedno istinu, štitišmo o tom protivodu kol lude tolli bjesne fantazije porečkih jastarah, nu nemožemo

da šutimo na sličnu klevetu, koju je paziško pol. društvo u svet turilo u nekavoj zahvali na svoje birče. Pozivimo radi toga ovim gospodu u Početi u Pazinu, da nam dokazuju gdje i od koga su oni čuli, da je to od naše strane obećao umanje bilo kakvog a najmanje državnog poreza a dok nam to nedokažu ostaju u očjih svakoga postenoga čovjeka gradi kletvelni i prosti ernežiji. Mi znadimo vrlo dobro a to smo često i dokazali, da dok bude u zemlji i izvan zemlje pašovao porečko-pazinski konsorcij, da će poreči uvjeti sve to većmo rasti a kamo li padati.

Buzetski občinari trgi su se iz sna već kod lanjskih občinskit izborav. Ako se je stvar zapela, ako načelnik isti već šestu godinu načelnikuje neprastao, prem po zakonu nebi smjeo neg tri godine, ako i dodje do novih izborav, to samo kaže na stanje u kojem je Hrvati i Slovenci u Istri nalaza i kako se njim postupa: Jednom probudjena svest nemče zaspati, a občinari buzetski znat će si i drugi put izabrati čestito za stupstvo, možda jednolječje nego bijaše dosadnje; svoju svest, svoju životost, svoju odlučnost strankom, pokazali su kod izborav izbornik, izabraljuju 5 dana i skoro toliko nošib. Neka se tuži "I. Istra", da su njima ukradena ona 23 glasa, neka se raduju u Buzetu gradu, nek bijim svira glasbu, nek viđu "svriva", nek se rugaju Hrvati. Ono je sve prišlo, a bukom i halubukom htjelo bi se utišati svoj poraz, zaboraviti bar za hip svoj ard i svoju žalost. Mogli su svirati i onda kad su doznali sveukupni uspjeh izbora kandidata za gradove. Al i tu da se u tugi svojoj teče. Do 180 izbornikov gradskih dalo je svog g. dru. Mandiću, a samo 86 dru. Vladičku, Ovi ih 37 većinom su stanovnici gradida samoga, dođim je onih 180 akoro sve iz okolice spadajuće u pozornu občinu buzetsku. Onih 37 kaže jasno, kako jih je malo talijansku vojščku. I oni su bijeli dosad predstavljali "člunu, broješ preko 18000 stanovnika, po sebi svoje nazore drugim svim namičati i proglasiti jih Talijani?" Dosta bijaše toga gospodol.

Krnjelska prirepina, neki V. S. iz Gračića obiljetavao je u vremu izbora okolo seljaka, da jih prekrstit na Šarenjačku. Tomu deljili Izlizale se posavama rad silna bijeganja pete na postolj. On se nadao, da će dobiti nakon izbora nove postole sa visokimi petami, a kad tamo. Krnjelj u Pazinu dali mu "vazska kogitav" jer da je samo svoga otca sa nekim sporarom za krnjelsku nauku pridonio, dočim je sve ostalo, što imade čestito i poštovanog u Gračiću, za narodnu listu glasovao.

Jedan list istarsko-talijanski govoreo ob izborih pojedinih kandidata, vell da će veliki posjed izabrati Dr. Millevol-a i tim da će svršiti "borba poštujajući Istru našu, uspor mostrućenih naporav taktika apotezfal hrvatskih, kakova je i kakova je i vezebiti, ponosito talijanska". Dakle nisu sada višo Istrani nego Talijani. Brrrr . . . a gospodo od vlade; errdinimi.

Jalova pobjeda. Još nisu svršele pisanke u Početi i po ostalih talijanskih gnezdišta, još se čuje zvezet žabah i zdravice zahvalnice od ruije bezstene napolj pisanje, koja se sama krati, kad je već nitko neće, "Rigeneratori della Provincola". Med njom imade mješano i službenih osobuh, koje donosaju službeno referati po pjanje držbi.

Nebotice nam pada na um dva doba iz rimске povijesti, u kojoj se, carevi bili hrvat su gladijatori, a gladijatori državu joj punili prazno ždrlelo. Tad već bijaše vlast velikog rimskog moći zakopana napola, a prvac željil gospodstva, nisu tražili ino da zavaraju prostor.

Ta faza naravska u svakom narodju i u svakom plemenu, u kojoj se, carevi bili hrvat su gladijatori, a gladijatori državu joj punili prazno ždrlelo. Tad već bijaše vlast velikog rimskog moći zakopana napola, a prvac željil gospodstva, nisu tražili ino da zavaraju prostor.

Zadnji su trači važeći moći gospodo briganti. Iz povijesti znamo, da je Venecija

Zanimivo za obitelji.

U ulici Via Nuova, kuća Muratti naproti palaci Salani sele so.

Novi dučan

gdje se prodaje na veliko i malo uz nizke cene košare svake vrste, četke, metle iz lame i iz konjice grive; štitila za noge, sagove, klate svakavrsti; površeno platno; lonce za cvjetje i dr.; platno za vezenje, finog sapuna te svakovrsnih predmetih za tapete.

Molim čitate!

Pribavio sam si na dražbi za polovicu cijeno cijelo skladište jedinice glasovite tvornice ponjavajući i konjski pokrovitale, te dajem radi tega dok lica na skladistu, za samo 1. for. 75. nov.

1550 komada, velikih, debalki širokih, razigrljivih konjskih ponjavah.

Ove su ponjavne 180 centim. dugačke i 120 centim. široke sa boljadansim proprietanicima, k tome su poput duške debole i radi toga nerazigrljive. Ovih ponjavah imade dvije vrsti: prva vrst vrlo fine stoji for. 105; druga vrst 175.

Raspodjelju se uz gotovinu ili pošt. posjetom. Danomice razrađuju se u sve krajove sveta ove ponjavne i jesu svuda na dobrim glosu jer se mogu upotrijebiti mještaj pokrivnici i jer su prije vise nego ih dvostruko strojala.

Nadaju imade još na skladistu: 400 kom. sličnih pokrovitale za petelje iz najslijepijih bautev-svile, u najrasljasnijih bojah, crvenih, žutih, zelenih, žutkastih, žarenih, posebno dugavih za naduvanje postelju, komad for. 3-75, dva komada for. 7.

Stolna zahvalnik i narudbah mjerodavnih osoba imade u svojem uredu svakomu na ogled a ovduj usudjivim se nekojo objavit.

G. J. H. Rabinovitz u Beču.

Primiv Vašu članjenju poslijku, narudbam ovim još 20 komada konjskih ponjavah isto vrati kano i prve su crveno-žutim rubom. — Vrćenice ponjavah po for. 180 a. v. for. 64 je priloženo.

pr. Lovasz-Patonska uprava dobavar: Pitying J. L.-Potona, Ugarska 8. aprila 1885.

Stovani gospodine! Molim Vas, podajlito mi još 10 ponjavah, nu iste dobrote i veličine kano i prijašnje. Sa pozdravom Josip Ittinger na dobrim Hinterthiersem. Pošta Kufstein Tirol 10. aprila 1885.

Blagoderni gospodine! Primio sam dve ponjavne, s kojima sam posve zadovoljan; trebam još 6 komada, koje izvoleći neodvladno na mene poslati. S poštanjem Aug. Klaudi. Ried u Inkreis-u. 21. marta 1885.

G. J. H. Rabinovitz, Beč.

Molim za 8 komada ponjavah uz posjetu kano i prvi put.

C. K. artiljerijski nadporučnik Desiderij Mays pl. Ludrovic u poljskoj art. pokrovni 13. Temešvar 8. aprila 1885.

Gosp. J. H. Rabinovitz, Beč.

Prosimo pošljite mi odmah još 2 ponjavne kakova ste mi ju poslali, po mogućnosti aveti boje, sa pouzjetom. Sa poštanjem Gejza pl. Kramarica, vlastinol. Bode. P. Ajka.

Gosp. J. H. Rabinovitz, Beč.

Pošljite 2 ponjavah dopada mi se; žaljite uz pouzjetu još 4 komada konjskih ponjavah isto vrsti. Gros Ant. Khuven, Presburg.

Opomena: Budući da sam ja jedini preuzeo raspodjelu ovih ponjavah, nemože se niti drugi u toll neobnoviti dajšnji i širini i dobri vrat za tako nizku cenu prodavati te se ovim opominje, da se dava od podeljivanja oglašav.

Nastav: Trgovina: Treninah

J. H. Rabinovitsch

6-5 Wien. II. Schiffsamtsgasse.

Budimska gorčica.

Proporuču se od najprivrednijih hrvatskih strukovnjaka budući i do maški, kamo najuspješnije djelujući vođe gorišće za čišćenje krvlji i sa blago čišćenje želudca. — Može se uvek dobiti svježe punjenje u svim trgovinama sa mineralnom vodom i likernah.

Vlasnički braća

Lozor v Trstu. 20-6

21-52

Počastna diploma

Fichtennadel-Extract.

Nojnovijim iznasašćem profesora Friedländusa, da se može ista upala plućih prenešena na zdrava pluća pomoću zametka-gljive, potvrđena je iznovo visoka vrijednost čišćenjem našeg zraka kojeg usisemo, te nebi smio nitko kasniti u kućah, napose u sobah za djece, bolestnika i spavače upotrebljivati smolom bogati smrekovni extract. Kod kataralnih bolestih prsih, kašla, kod djece, slabih na prsih, kod krčevitog, težkog disanja, izkašljivanja krvi i reumatičkih afekcija, je usisavanje sa izvrstnim smrekovim extractom pomicanog i očišćenog zraka od neizmjerne, sa mnogobrojnim slijnjini uspjesi, posvjedočene vrijednosti. Cijene velike staklenice 60 nč. Cijene patentirane prašnice 1 fr.

B. Ringler's Söhne Wien.

SUKNO ZA ODIELA

ed trajne ovje vune za čovjeka srednje veličine:
3-10 metra za fr. 4-66 iz dobre vune
za odiele za 8-10-12-40 " " fine " " peruviana iz najslijije volne u najnovčijih barvah najnovčije sa suknama obitaju za gospa, mater f. 2.

Črn kralji palmerston iz čiste volne za zimni paošnik za dame, metar f. 4.

Poneš plesa po f. 4, 5, 8 do f. 13. jedan. Želo lepa oblačila, hlače, vrhne suknice, tkaniće za sukruje u dežne plaštice (topi), raščalne, komis, (grebenica), cheviloti, širočica, suknja za dame in biljare, peruviana, dosking priporoča

I. STIKAROF SKY utemeljeno 1860.

Skladište tvornice u BRNU (Brno).

Uzor proti. Ogledajte za gg. kralježa nepresto. Pošljite s povratom česf f. 10 protre.

Imam stalno zalogu suknja u vrijednosti f. 100,000 a. vr. ter se ob scbi um, da mi u mojoj stovetnoj trgovini mnogo ostankova po 1 do 5 metrov dolzin preostalo; prisiljen sam teđi kracne zelo zaščititi tvornicu ujem razpečavati. Vsak razumen čovjek mora razvideti, da se od tuko malih kosov amereži pošljiti uzor, ker bi od kach, sto narobi prilično krušnje, niti ne ostalo, in teore zglobojščica, ako tvornice za suknje ostankine prilične ozanjujuće, saj se u teh slučajih prilični odrezki od celih delov in ne od kracjev; namen tacega postopanja je razumno.

Neprični ostank se zamenjuje all pa se denar povrne.

Dopravljati se mora nemški, magjarski, česički, poljski talijanski in franceski.

Nova

ekonomička krojačnica

Corsa br. 26 p. I. 48-12

Odjela od samu vunu polag mjeru.

Odjela chevilot od f. 12 daje.

Gornji kaputi od for. 10-18.

U velikom izboru

odjela fantazije

polag cijenah, koje su neboje konkurenco.

Takodjher na obroke.

za 100-120

Odjela na četvrtce

za obična pošt. 10-12

Odjela od samu vunu polag mjeru.

Odjela chevilot od f. 12 daje.

Gornji kaputi od for. 10-18.

U velikom izboru

odjela fantazije

polag cijenah, koje su neboje konkurenco.

Takodjher na obroke.

za 100-120

Odjela na četvrtce

za obična pošt. 10-12

Odjela od samu vunu polag mjeru.

Odjela chevilot od f. 12 daje.

Gornji kaputi od for. 10-18.

U velikom izboru

odjela fantazije

polag cijenah, koje su neboje konkurenco.

Takodjher na obroke.

za 100-120

Odjela na četvrtce

za obična pošt. 10-12

Odjela od samu vunu polag mjeru.

Odjela chevilot od f. 12 daje.

Gornji kaputi od for. 10-18.

U velikom izboru

odjela fantazije

polag cijenah, koje su neboje konkurenco.

Takodjher na obroke.

za 100-120

Odjela na četvrtce

za obična pošt. 10-12

Odjela od samu vunu polag mjeru.

Odjela chevilot od f. 12 daje.

Gornji kaputi od for. 10-18.

U velikom izboru

odjela fantazije

polag cijenah, koje su neboje konkurenco.

Takodjher na obroke.

za 100-120

Odjela na četvrtce

za obična pošt. 10-12

Odjela od samu vunu polag mjeru.

Odjela chevilot od f. 12 daje.

Gornji kaputi od for. 10-18.

U velikom izboru

odjela fantazije

polag cijenah, koje su neboje konkurenco.

Takodjher na obroke.

za 100-120

Odjela na četvrtce

za obična pošt. 10-12

Odjela od samu vunu polag mjeru.

Odjela chevilot od f. 12 daje.

Gornji kaputi od for. 10-18.

U velikom izboru

odjela fantazije

polag cijenah, koje su neboje konkurenco.

Takodjher na obroke.

za 100-120

Odjela na četvrtce

za obična pošt. 10-12

Odjela od samu vunu polag mjeru.

Odjela chevilot od f. 12 daje.

Gornji kaputi od for. 10-18.

U velikom izboru

odjela fantazije

polag cijenah, koje su neboje konkurenco.

Takodjher na obroke.

za 100-120

Odjela na četvrtce

za obična pošt. 10-12

Odjela od samu vunu polag mjeru.

Odjela chevilot od f. 12 daje.

Gornji kaputi od for. 10-18.

U velikom izboru

odjela fantazije

polag cijenah, koje su neboje konkurenco.

Takodjher na obroke.

za 100-120

Odjela na četvrtce

za obična pošt. 10-12

Odjela od samu vunu polag mjeru.

Odjela chevilot od f. 12 daje.

Gornji kaputi od for. 10-18.

U velikom izboru

odjela fantazije

polag cijenah, koje su neboje konkurenco.

Takodjher na obroke.

za 100-120

Odjela na četvrtce

za obična pošt. 10-12

Odjela od samu vunu polag mjeru.

Odjela chevilot od f. 12 daje.

Gornji kaputi od for. 10-18.

U velikom izboru

odjela fantazije

polag cijenah, koje su neboje konkurenco.

Takodjher na obroke.

za 100-120

Odjela na četvrtce

za obična pošt. 10-12

Odjela od samu vunu polag mjeru.

Odjela chevilot od f. 12 daje.

Gornji kaputi od for. 10-18.

U velikom izboru

odjela fantazije

polag cijenah, koje su neboje konkurenco.

Takodjher na obroke.

za 100-120

Odjela na četvrtce

za obična pošt. 10-12

Odjela od samu vunu polag mjeru.

Odjela chevilot od f. 12 daje.

Gornji kaputi od for. 10-18.

U velikom izboru

odjela fantazije

polag cijenah, koje su neboje konkurenco.

Takodjher na obroke.

za 100-120

Odjela na četvrtce

za obična pošt. 10-12

Odjela od samu vunu polag mjeru.

Odjela chevilot od f. 12 daje.

Gornji kaputi od for. 10-18.

U velikom izboru

odjela fantazije

polag cijenah, koje su neboje konkurenco.

Takodjher na obroke.

za 100-120

Odjela na četvrtce

za obična pošt. 10-12

Odjela od samu vunu polag mjeru.

Odjela chevilot od f. 12 daje.

Gornji kaputi od for. 10-18.

U velikom izboru

odjela fantazije

polag cijenah, koje su neboje konkurenco.

Takodjher na obroke.

za 100-120

Odjela na četvrtce

za ob